

v souzeném případě jde jenom o to, zda podle shodné vůle stran bylo předmětem postupu také právo zvukofilmové: nikoliv obsah nebo rozsah pojmu, nýbrž jenom tato právní otázka jest rozhodující. Půjde tedy o to, zda podle poměrů v době uzavření smlouvy, tedy koncem roku 1927, byl slovnímu obratu »výhradní filmovací právo pro celý svět a pro dobu neomezenou« přikládán význam obecně známý, že jest v něm obsažen také postup práv zvukofilmových.... a zdali snad strany shody v tomto konkrétním případě byly shodny v tom, že zvolený slovní obrat v tomto smyslu chápou a vědomě volí jako výraz takové skutečné shodné vůle, že totiž předmětem postupu jsou také práva zvukofilmová.... Zůstávají-li však v této příčině pochybnosti.... bylo žalobě vyhověti.

Omezení převodů nemovitostí.

K článku Dr. Havelky s hořejším názvem, uveřejněnému v Právní praxi čís. 6/1940 přináší Všehrd pod šifrou KS. v čís. 7-8/1940 pod heslem »Praxe a vl. nař. 218/38« tyto poznámky:

Aplikace § 1 vlád. nař. 218/38 resp. 80/40, stanovíciho, že k smluvnímu zcizení nemovitostí zemědělských, nemovitostí zastavených obytnými domy nebo provozovnamí a stavebních parcel je potřebí souhlasu okresního úřadu a že bez takového souhlasu jsou ona právní jednání neplatná, působí praxi určité potíže. Mezi uzavřením kupních smluv o převodu nemovitostí a rozhodnutím okresního úřadu, zda schválení bude ve smyslu § 1 uděleno čili nic, uplyne téměř vždy delší doba, někdy i několik měsíců, během níž si musí správní úřady šetřením často i dosti rozsáhlým opatřovatí podklad pro svoje rozhodnutí. Jest však na př. možno v onom časovém spatíu, než správní úřad rozhodl, aby prodatel předmětnou nemovitost zcizil ještě osobě třetí, aniž by se vystavil nebezpečí žaloby na náhradu škody? Nebo zavazuje-li se kupitel složití cenu trhovou již při podpisu smlouvy, jest možno i v onom mezidobí jej žalovati s úspěchem na splnění této povinnosti? Mají vůbec strany v tomto čase vůči sobě nějaké povinnosti ze smlouvy, nebo mají je z důvodu jejího uzavření vůči osobám třetím? Jsou zejména povinny platití zprostředkovatelskou provisi již tím okamžikem, kdy smlouvu uzavřely? To vše jsou otázky, na něž není dávana jednoznačná odpověď.

Dr. Josef Havelka v článku »Omezení převodu nemovitostí« uveřejněném

v »Právní praxi« ročník 1940 č. 6 zastává, jak se zdá, názor, že právní jednání až do doby udělení souhlasu není vůbec právně relevantní, že nemá právních účinků, a že tedy z něho nemohou vznikati pro kontrahenty žádné povinnosti. Praví totiž (str. 156), že úřední souhlas jest tu podmínkou platnosti právního jednání, nikoli výminkou. Dokud tu není úředního souhlasu, není platného právního jednání. Podotýká dále, že by bylo vhodné, nikoli však nezbytné, připojiti v listině o takovém právním jednání uzavřené dodatek, že uzavřené právní jednání nabude platnosti, jakmile bude schváleno okresním úřadem podle ust. vl. nař. 218/38 Sb.

Tímto problémem se ostatně zabýval i náš Nejvyšší soud, jehož řešení není tak strohé. V rozhodnutí Vážný 17.492 totiž praví, že toto vládní nařízení (i. e. cit. již vlád. nař. 218/38) bylo vydáno s hlediska veřejných zájmů (§ 5 cit. nař.); není-li námitek z tohoto hlediska, neomezuje strany ve volné dispozici s jejich majetkem a neruší pro obor soukromého práva platnost zásady, že smlouvy musí býti dodržovány (pacta sunt servanda). Strany, které uzavřely smlouvu o zcizení nemovitosti, jsou prý v poměru mezi sebou vázány až do rozhodnutí okresního úřadu, na které nemohou vykonávati žádný vliv. Správní úřad ve smyslu §§ 1, 5 a 6 zmíněného vlád. nař. při udělení souhlasu řeší ve svém oboru působnosti pouze otázku, není-li proti zcizení námitek s hlediska veřejných zájmů, nikoliv však otázku, zda smlouva je platná s hlediska soukromoprávního. Souhlas okresního úřadu podle zmíněného vlád. nař. ani nenahrazuje ani nedoplňuje prohlášení smluvních stran, nýbrž nedotýká se smluvní volnosti stran, jest vedle soukromoprávních úkonů a kromě nich vyžadován k platnosti a tudíž ke splnění(?) smlouvy. V tomto rozhodnutí vyslovuje se dokonce Nejvyšší soud pro přípustnost určovací žaloby ještě před udělením úředního souhlasu, při čemž žalobní petit by ovšem musel zníti tak, že rozsudkem má býti určeno, že kupní smlouva jest po právu, bude-li k ní udělen souhlas podle vlád. č. 218/38 Sb.

Oproti Havelkovu stanovisku, že tu před udělením úředního souhlasu není platného právního jednání (a tedy není žádného právního jednání, poněvadž neplatné právní jednání vůbec není právním jednáním) vychází Nejvyšší soud z názoru, že strany jsou v poměru k sobě vázány, že tím není dotčena zásada »pacta sunt servanda« a že tedy i před udělením souhlasu plynou z onoho právního jednání pro strany určité povinnosti.

K věci se ještě vrátíme. Dnes pouze podotýkáme, že s hlediska praxe by se do-

poručovalo vkládati do dotyčných smluvstrany učiniti vše, aby příznivé rozhodnutí ustanovení, že strany vzaly na vědomí, žeokresního úřadu bylo vyvoláno a aby pro smlouva se stane platnou až schválením,ten případ byly s to splniti své smluvní že však se již nyní zavazují každá se svépovinnosti.«

Z právní praxe.

Německá státní příslušnost a domovské právo v Protektorátě.

Podle nařízení ze dne 20. dubna 1939, Říš. zák. I, str. 815, mají němečtí státní příslušníci bydlící v Protektorátu též práva příslušníků Protektorátu. Není tedy překážky, aby němečtí státní příslušníci, kteří získali německou státní příslušnost podle cit. nař. podrželi své domovské právo v Protektorátu. Není proto přípustné, aby takovým německým příslušníkům byly odebírány jejich dosavadní domovské listy nebo aby bylo usuzováno, že jejich domovské právo nabytím německé státní příslušnosti podle uvedeného nařízení zaniklo, jakož i aby jim byla odpírána jakákoli práva, která přísluší domovským příslušníkům, po případě příslušníkům Protektorátu.

Ministerstvo vnitra v Praze uvědomilo o tom podřízené úřady oběžníkem z 9. dubna 1940, č. A-4600-16/2-40-7. pšř.

Nabytí německé státní příslušnosti podle smlouvy z 20. XI. 1938.

Podle § 1 smlouvy mezi býv. Česko-Slovenskou republikou a Německou říší o otázkách státního občanství a opce ze dne 20. listopadu 1938 č. 300 Sb. vztahuje se nabytí německé státní příslušnosti z podnětu připojení sudetoněmeckých území k Německé říši na ty býv. česko-slovenské státní příslušníky, kteří se narodili před 1. lednem 1910 na území připojeném k Německu nebo jsou dětmi nebo vnuky takové osoby, která se před 1. lednem 1910 na území připojeném k Německé říši narodila. Poněvadž pro

děti a vnuky není stanovena žádná věková hranice, mají býti, pokud jde o jejich státní příslušnost, posuzovány podle znaků rodičů (prarodičů) i tehdy, jestliže v době účinnosti smlouvy překročili 21. rok věku. Musí býti u nich toliko splněn předpoklad, že sami měli dne 10. října 1938 bydliště v některé obci v sudetoněmeckém území. Podřízené úřady upozornilo ministerstvo vnitra v Praze na tuto okolnost oběžníkem z 24. dubna 1940, č. A-4600-19/4-40-7. pšř.

Seznamy osob zbavených státní příslušnosti.

Podle výnosu říšského ministra spravedlnosti ze dne 31. ledna 1940 (Deutsche Justiz, str. 220) založí a povedou seznamy osob, které byly zbaveny protektorátní příslušnosti podle nařízení ze dne 3. října 1939 (Věstník ř. prot., str. 179), jakož i osob, které byly zbaveny německé státní příslušnosti podle zákona ze dne 14. července 1933 (Ř. z. I, str. 480), v Protektorátě Čechy a Morava německé úřední soudy.

Na žádost podají tyto soudy informace ze seznamů soudům a úřadům Protektorátu, jakož i všem soukromým osobám, které osvědčí oprávněný zájem. Notářům a advokátům dovolí německé úřední soudy nahlédnouti do jejich seznamu. F.

Spory o původ nemanželských dětí a německé soudy.

Úřad Říšského protektora v Čechách a na Moravě dopisem ze dne 20. března 1940, čís. XVI Gen. II 1006/40 ve srozumění s panem říš-